

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:

Ó-vár Víz-utca. 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenként kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ára évnegyedre 3 ft
o. é. Hirdetési ár: soronként 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

(D) Szemle. A szicíliai forradalom habár csak két s fél millió népességű ország kétségbeesett vállalat: mind a mellett roppant horderővel hat az európai viszonyokra, s annak diadala vagy bukása fogja nagyrészen elhatározni Olaszország, sőt tán más nagyobb államoknak is sorsát.

Európában a nagyhatalmak jobbrésze pár század alatt oly befolyást gyakorolt azon szigeti királyságok sorsára, hogy az ottan felmerülő változások kiható érdeke magára is fontossá vált. Annival fontosabb most, midőn Olaszország felett nemcsak az eddigi befolyások, de magok az egyes kormányok részint megszűntek, részint megszűnéssel fenyegettek.

A nápolyi dynastia bukása egyet jelent az olasz-francia politikai forradalom győzelmével, a szicíliai forradalom elbukása pedig valószínűleg a pápa világi hatalmának a most elfoglalt legatiónkban visszaállítását, az olasz hercegek restaurálását Szardínia bukásával, s Ausztria régi hatalmának Olaszországra még nagyobb kiterjesztését vonná maga után.

Minthogy ily alternatívák állanak fenn e kérdésre nézve, igen könnyen érthető, hogy az angol-francia és sárd kormányok, habár nyíltan Garribaldi fellépését rossznak is, titkon a forradalmat segítik.

Azt hisszük, hogy e két királyságra nézve is az európai hatalmak annyit fognak elérni akarni, a mennyit a többi olasz tartományokra nézve elértek, hogy t. i. az olasz forradalmárokat a reformáló diplomácia előharcosai legyenek, de aztán a forradalom tulhajtásait elgátolják, annak bizonyos általuk is elfogadott eredményeit saját céljaikra felhasználják.

Szicília és Nápoly pár századév alatt változva uralta most a németet, majd a spanyolt, majd az angolt. A Bourbon uralkodó ház az angolnak köszöni trónját, de hű volt-e e ház az angolokhoz? megtartotta-e azon alkotmányt, mely 1812-ben angol közreműködés mellett lön szerkesztve, s mely Szicília külön országai állását az egykorona alatt biztosítja? Ez alkotmánynyal a nép megnyugodott. Am a Napoleonidák uralma után visszahelyezett Bourbonház egészen más befolyásoknak engedett, s már IV-dik Ferdinánd 1816-ban abban hitte hatalma szilárdulását, ha a két külön szervezett, s külön jellemű nép által birt királyságot egy közös monarchiává erőszakolja, mihielyt Ausztria fegyvereivel a carbonarok zendülését letiporhata.

A Tripolisai visszázkodások 1829-ben, igaz hogy annyit változtattak az addigi állapoton, hogy Lipót sarkasusi gróf kormányossága alatt Szicília külön minisztérium alá lön rendelve, s az összes monarchia eszméje egyidőre feladatott, sőt az 1831-ben elnyomott palermói és catenai lázadások erkölcsi befolyása által 1833-ban Szicília kormányzásának Nápolytól függetlenítése teljesen kimondott, csak a király egysége levén a két állam összekötő láncszeme;

ámde már 1837-ben ezen jogengedéseket a király megbánta, s rövid autocratiens paranccsal mind azt visszavette, mi alkotmányilag meg volt állítva.

Mi lett ez önkény következménye? A nápolyi királyság népe azon tapasztalatra jött, hogyha lázad, úgy enged a kormány, ha pedig békén marad, úgy elveszi minden jogát. Felérté a nem igen épületes tant, s fellázadt 1841-n, fel 1844-ben, s midőn ezen lázadások elnyomattak, már Nápoly is látta, érezni kezdé elnyomtatásában, hogy a lázadás több eredménnyel kecsegteti mint az engedelmesség — a mi ugyancsak nem politikai boldogságra vezető tapasztalat — s így 1847-ben kitörvén az általános olasz forradalom, a két szicíliai királyság is újból a lázadás terén állott.

E lázadás is megtermé a szokott gyümölcsöt: II-ik Ferdinánd 1848 jan. 29-kén visszaadta az alkotmányt népeinek, sőt még közvéleményük élére álva Ausztria ellen is harcra szállott. De ez ígért is csak időszaki volt, 1850-ben a nápolyi király magát korlátlan uralkodónak nyilvánította.

Most Szicília újból fellázadt, s im ismét ajánlja nekik II. Ferenc király a saját alkirályt és alkotmányt; de a sok meghírsült ígéretek miatt az adott szóban vetett bizalom mindinkább hiányzik. Érzik a szicíliaiak, hogy ily ígért, mely tíz hasonló esetben tépett, mindig csak fegyverrel szolgált a forradalom lehorgolására, de az ígért megtartásáról aztán nem volt szó.

A bizalom eljártásának már 1849-ben jele mutatkozott, mikor Szicília a királyi concessiókat visszautasította, s a Bourbon-családot a forradalom trónvesztettnek nyilvánítván addig harcolt ellene, míg a szabja kitört kezéből.

E szerint nem valószínű, hogy az ígéretekben annyiszor csalódott ország letegye most a forradalom fegyverét a király újabb engedelkeny ígéreire, melyeknek teljesítésére nézve ez országot a mult évtizedben ily ígéretek beváltása nem igen biztathatja. Következésképpen ottan makacs forradalomra lehet számítani, mely aligha csak ott fog végződni, s nem veend nagyobb kiterjedést, miután éppen e két olasz királyságra — a mult évtizedek történelmében — szinte minden európai hatalom különféle, de gyakran közvetlen befolyást gyakorolt.

Kétségtelen, hogy a szicíliai események fejlődésével világkérdések fognak előtérbe, s nagy hatalmak európai állása s befolyása felett fognak határozhatni az itteni fejlemények.

A gyanúsítások már is kezdetüket vették, s habár Ausztria kinyilatkoztatta, hogy az olasz kérdésekben fegyver részt nem vesz, és Napoleon bölcsességére támaszkodik, ámde az olasz s utánuk angol, frank és belga lapok már is makacsul kezdik Ausztriát azzal gyanúsítani, hogy titkon részt vesz a pápa előkészületeiben(?), s névszerint állítják, hogy több ezerre menő osztrák katonák a Lamoriciere rendelkezése alatt, kiket Triesztben öltöztettek volna át a pápai uniformisba.

Ezen mesés hírt habár tetteleg meghazudtolja Ausztria békés irányú nyilatkozata, de mindenesetre jellemző ez arra nézve: mennyire keresik az okokat, hogy Ausztriát valahogy a kérdésbe bele sodorhassák, hogy tán utólagra annak idejében Velence megtámadására legalább a költött hadütiügyek ne hiányozzanak.

Az európai kérdések keleten, nyugoton sőt közép-Európában is annyira bonyolodtak, miszerint alig kétkedhetik valaki az ariadnei fonál birtoklásával, melynél fogva az emberiséget a fenyegető harcok tömkelegéből kivézelhesse.

A kolozsvári nemzeti színháznál Széchenyi nevére alapítandó drámajutalomra mélt. Rindsmal-Horvát Emília grófné beküldött hozzá 5 forintot; Lázár Kálmán gróf felajánlott 100 forintot urbíri prírban, melyet azonnal befizetend, a mint a beküldendő ajánlatok a pályadíj tökéjél szükséges összevetget biztosítandják. Továbbá ajánlottak: Toldalagi Drusiana 10 ft, Kakuci Farkas 10 ft, Mohai Károly 15 ft, Rettégi Imre 10 ft, Felszegi Samu 10 ft, Felszegi Ádám 10 ft, Halmágyi Sándor 10 ft, Kövály László 25 forintot. E közleménybeli összeg 205 forint.

Széchenyi-émlék. Századok elmúlását kell, hogy Erdély magyarsága, nemzeti mivelődése, s anyagi fejlődése érdekében kipótolja, és éppen azért annyi minden veszi igénybe a honfias áldozatokat, melyek által legnagyobb megerőtetésünkkel is nemzeti érdekeinknek már-már szép lendületet adtunk. Iskoláink, színházunk, Múzeum-egyletünk mind szilárdabb és biztonságosabb állásba jutnak, a hőkbe honfiak áldozatkész adakozásai következtében. De, ha körültekintünk hazánk e bérczes tájain, s a közvagyonosodást figyelmesen szemügyre vesszük, mindenütt pangás, jövedelemhiány, s fájdalom legtöbb helyt koldussággal találkozunk. Pedig a közjóértéknél évről évre alászállása, már is észrevehető visszahatást gyakorol az eddig mindig fényesen tanúsított közadokajai hajlamra. Hogy is tudjon áldozni az, kinek alig van elege saját szükségéi fedezésére. Hogy mozogjon a gép, ha a mozdító erő, a nervus rerum gerendrum évről évre apad?

A marosvásárhelyi Széchenyi-gyásznapról, tüzes kis székely lovak hoztak, a Maros terén haladó csinált uton, haza felé, midőn ezen elmélkedésekre merülve, elgondolám a köz szegényülés rendszeres felhozott okait: a tulzott fényűzést, rozsz gazdálkodást, a legtöbb birtok tagosítatlan voltát, a nagy adót, a hitel és olcsó tőke hiányát; s éppen e perczen értem a Ludas melletti magaslatra. Különös, előttem szokatlan látvány lepett meg. Nagy mennyiségű egész tutaj állott kikötve, s a rajtok hozott deszkából négyezsög rezekes készítésével foglalkozott a hajós nép zsákokban felhalmozott nagy gabonamennyiség befogadására. Kérdem az izraelita felügyelőt, hová szállítja a gabonát? feleltül Szégedet kapám! Mit! hát érdemes a tutajon szállítást, hisz a gabona gyakran megvieszul, s néha a tutaj fel is fordul? kérdem to-

A GALAMB-POSTA.

Történeti beszély.

III.

(Folytatás.)

Jakib is egyike volt kora oligarchiának: vad, erősakos, az érzékiség elpuhult rabja. Minden áron birni akarta Marinát, de megnyerve inkább, mint megalázva. Marina lélekfőnsége megtompította kezében a megalázás fegyverét.

Sátorában pongyola kényelemnek engedte magát, s célja miként kivihetését bonczolgatá. Keleties szépségétől sokat, s néha mindent várt; mert az észlelyes hölgy koronként nyájás, sőt előzékeny is volt irányában. Marina belátta, hogy a gyengeségnek, vadenő ellenében, e magaviselet-védpaizsa. Jakib hű volt félreérteni. Mult esti szigóra után, rendén találtá az ügyes fogoly hölgy, a bég kedélyét — mielőtt vadsági hajlama tulnyomóvá szilajulna — lecsendesíteni. Kérdeztetésére, véve a bég elfogadási készségét, a félrevont szőnyegajtónál megjelent, s előbb gyönyörű fehér galambját — olajjaggal szájában — röptitve a sátorba, utána ő lépett be mosolygó arccsal, törökös öltözetben. A galamb Jakib vállára szállt.

— Bubi olajjaggal lép Jakib bőscharagja s Marina méltó felindulása közé, — szóla. Egy pillanatot vetett könnyedén emberére. E pillanat pill szóval le nem írható: a sötétségbe villanatkép ható fényugár vala az, futó csillag, mire míg figyelmünket összeszedhetnők, elszikrázott a levegőben.

Jakib kedélye felderült, nyomát se hagyva vissza ingerültségnek, csak gyenge pirját az elsőgyenyülésnek, tévedt félreapongásaiért gondolatnak. Nem tudott rögtön felelni. Bubi kezdé simogatni, s a tenyerébe eresztett olajjag hatalmas sohajjal keblére títé.

Marina, kikértülendő a megnyert ember ajkaira feltörökő olvadékony nyilatkozatokat, más irányra térőleg szóla:

— Láthatja Jakib bég ültözetemről, hogy

nem vagyok előitéletes. E szép törökruha tetszik nekem; de egy vágyat is kelt fel bennem.

— A lovaglás vágyát nemde szép Marina?

— Igen uram! Ön kedves Leppáján.

— Leppa nem enyém többé! Leppa a szép Marinájé, parancsoljon vele szabadon.

Marina elragadó örömet mutatott, még szeméi is mosolyogtak ajkai mellett.

— Leppa enyém, a könnyű játszi, okos, gyönyörű Leppa! Forró köszönet uram! Bubi és Leppa az állatsorság legbecsesb kínesei. Míg Bubi — a szent lelket jelképezve — feltörő szárnyain, szellemem ábrándjait fellengteté; Leppa uszó ugrándozásiban testemet emeli fel a föld porából! Nem kétem, Jakib bég kísérem leend azon szép fekete ménen, melynek szaladtaban szétaradó gazdag se-rényzete oly őszhangban van gazdjára férfias szép fekete székálával. Menyek uram nyergelésre parancsot kiadni.

Mire Jakib ámulatból magához tért, Marina a szabadban volt, bugva csatogott galambja fölött.

Pár óranegyed teltevel, Marina és Jakib a lapályos oldal cziheresse közt száguldozának. Elöttük Bubi repkedett, mint jobb jövő most fel, majd alábukkanó reménye; utánuk kisdő őresapát vágatott, mint sötét fellegfoltja a zivataros jelennek.

Huzamos lovaglás után, Bubi jócska előtérben egy tömött bokor felett csapva el, a bokor alól egy széles szárnyu orvmadár emelkedett fel, s heves szárnycsapásokkal tört a meglepetett galamb után. Pillanatig Bubi szárnyai közé volt merülve, de csakhamar kisuhan, néhány tollcsákját hagyva hátra az orvmadár körmei. Menekülő röptét a lovagoknak vevé. Az orv utána, s annyira nyomában, hogy Bubinak nem volt ideje Marina vállán megszállani. Elcsapott jobbra a két szárnyas, az őlyv hatalmas szárnycsapást sújtva Jakib felhorkanó méne órára. Erre a megrezzent lo visszaugrott; első lábai alája siklottak, s a figyelmével félre kalandozó bég elébukott lováról; a lo pedig felkapva, pár

kirugas s rémletes horkantással megtért, s ugrándozva iramlott visszafelé. Mire Jakib felállott, lova jó tova üldözöttet, de csakhamar bekerítettett az őresapát által.

Marina sikoltozva vágatott árkon bokron keresztül galambja után. Leppa biztosan lépett rohantában; lovagja nem ingott meg nyergében. De Bubi fáradságban alédozott: hol fel, hol alá csapongott tévedezve, kijátszani üldözöt, de az könnyű és erős volt megróhanásaiban, megtérhetni a szegény galambnak több rése nem lehetett. Már éppen egy dombtetőről aláhorpadó völgybe hullt inkább, mint repüle alá az alélt madárka, midőn jól irányzott lövés az őlyvöt elejté, s a galamb, megmentője vállára hanyatlott tikkadtn.

Marina, ki kedvence alábullásán átnyilaló fájdalom érzetében, kábultan hanyatlott lova nyakára, felrezzent a lövésre. Eppen a dombtetőn volt ekkor. Megrendültségében akaradulán megrántá a kantárt. Leppa megállott. Marina homályosult szeme, mint nyugtalan álomból ébredője, egy pontra mélyedt; perczek kellének, míg tisztán kivihete a völgyben egy megragadó látványt: galambját pihenni egy deli lovag széles vállán. — A meglepetés gyengén megrázá idegzetét, a kantár is megmozgalt baljában, s Leppa lassu léptekkel alászalla a dombról, s a deli lovag mellett állott meg.

A lovag kebléhez kapott, egy érzés villant meg ott, bájosan rezegve át egész valóján, míg szemei a lovaghölgyre tapadtak. A föld szakadt be vele, vagy az ég nyílt meg előtte, nem tudta megfajteni; csak úgy tetszett neki, hogy az egész mindenség a semmiségbe olvadt, helyette angyal merült fel a semmiségből, s a mindenség ez angyalban dusan kárpótolva van.

Perczekig néma ámulat uralgott a két lovagon. Jobbjuk önkénytelenül egymásba tapadt, s egyenlő hatalommal kezdé összefolytíni két lény villanyossága, két egyenlően ingerült idegrendszerben. Így született a szerelem, midőn az első napsugár a természet

alvó ölébe lővelt! Így született a dal, midőn a tikkadt fülemile az első zöld galyat megpillantá. Így született az élvezet, midőn a zart keblű rózsabimbó, az első harmatecepp hatására virággá feslett!

— Uram! ön életet adott párját már félig kifutott s martalékká válando galambomnak.

— Szép hölgy! kedvege meglevenit alvó keblemet, lelکم tudatára ébresztett!

— Mivel köszönjem meg uram — jószágát?

— Szívének csak egyetlen dobbanását engedje keblemmel felfogni!

A deli lovag kebléhez ölelé a fölé hajló hölgyet, s midőn kezét ajkaihoz nyomá, reszketni érzé azt.

A galamb kiterjesztett szárnyakkal lebegett fölöttük.

E perczen a közel bokrokból a lovag társa felkiáltott: — Utánam Gerő! Törökök bukkantak elő a domb élére. Siess utánam! — Elrobogott.

Gerő mintha álmában riadt volna rá e e hang, alig eszmélt reá. Nem birta elereszteni Marinát.

— Igen uram, török kísértet van nyomomban. Szaladjon ön! — monda Marina, s kifele lödött az ölelő karok közül.

Gerő, mire teljes eszméltre tért — körül volt fogva.

Jakib feldühült a látott jelenetre, s rákiálta csapatához: — Szurjátok le a nyomorult giaurt!

Marina az előrohanó spáhik elébe ugrott a lovát: — Vissza! — monda méltósággal. Azok visszahőkentek. Azután Jakib előrohánását gátla meg egy oldalugratással; balkeze pedig Gerő kantárszárát ragadta meg.

— Uram bég! — szóla — e fogoly enyém, élve akarom őt a táborba vinni. Előre!

— De a nyomoru átmerete ölelni derekodat Marina, — válaszolt Jakib.

— Én szabadítam erre fel őt, jutalmul galambom megmentéséért. Előre uram!

— Helyesen Marina! Előre! E fogoly még kikérdezendő. Gerő foglyul vitétek. (Folytatjuk.)

vább: „Uram! 120 ukrajczaron vettük a kukorica mérő-jét.” *) volt a gabonaszállító loconicus felelete. E rövid feleletre következő gondolat villant meg agyamban: Hazaszerzte Széchenyi-emlékek állításán tőri fejét a halálatos nemzet. Emeljünk mi is a királyhágón innen, mind annyian, melyekről még eddig hallottam vagy olvastam méltóbb emléket a nagy halottnak. Alkossunk egy Széchenyi nevét viselő marosi gőzhajózási társulatot. Ő volt az első, ki a jó és olcsó közlekedési eszközökkel, a kereskedés, következésképpen a mezőgazdaság, ipar és közvagyonosság sine qua nonjával hazánkat ellátta, s ezen eszméket először terjesztte. S ha a balsors nem teszi oly számos éven át Döbling lakosává: most Ludason füstölő gőzöst láttam volna Szegedre indulni, magával vívén a szíriába fuladó mezőség felelegéből egy szállítmányt. A kezdeményre elegendő összeg, nem kellenem, saját érdekelt körömből kikerülne oly vállalatnál, melyet előmozdítani nemcsak hazafi kérésű, hanem bő kamatozási biztossággal is készítenet. A kivitt pedig ily biztos jövedelmet ígérő vállalatnál alig hiszem, hogy pénzhiány akadályozhassa. Annyival is inkább nem hiszem, mivel először, legfeljebb negyedrész annyira beruházási tőkét kíván, mint akármelyik vasutvonalunk; másodszor, az erős Duna-gőzhajózási társulat most már a kereskedelmi viszonyok ez üzlet iránt kedvező változával, hiszem örömet fog kezét nyújtani.

Igy előttünk megnyílnának a nagyobb gabonapiacok, lenne kereskedés, a catastro jövedelmi felvétele nem lenne holtbetű, a jó mezőgazda igyekezete jutalmát arathatná, jólétre tehetne szert, s minden tulzott fényűzői vádtól menten, nagyobb kényelemnek örülhetne. Ezután kellene szerintem, a most is eléggé nem sürgethető tagosítások általános és gyors végrehajtására törekedni, ezután olcsó tőkéről gondoskodni. Mert csak is ez után fizetné ki magát nálunk a belterjessebb mezőgazdálkodás, s annál fogva a helyes beruházások.

Ezen állításaimra számos tapasztalt mezőgazdánk azon ellenvetéseit hallom előre is: Először, hogy a gabonát a királyhágón tuli szomszéd megyékből hozzák jelenleg is be. Ez most már a Bánatra, Aradra és Biharra nézve, mióta olcsóbban szállíthatják jobb piacokra ennek következtében megrágtat termeszeményeiket, nem áll többé; s a három négy év alatt elkészülni kötelek, Debreczen-Mármaros szigeti vasutvonal megindulával Szathmárra nézve is meg fog szünni bizonytalanság. Másodszor hiszem, hogy a királyhágón innen, magunknak sem tudunk elég gabonát termelni. Ezen állítást gabonánk árának a királyhágón tuli megyék gabonárával sokkal alantabb álló csekély volta cáfolja meg legvilágosabban. Vagy tán azért oly olcsó gabonánk, hogy vevőink átértik szerencsétlen helyzetünket, azaz olcsó közlekedési eszközökben hiányunkat, ennél fogva előre biztosak természetmennyiüket általok megszabott áron megkaphatni. Lehet, de annál szükségesebb éppen ez okból, oly olcsó és biztos közlekedési eszközről gondoskodni, melyek gabonánk jó piacokra szállítását érdemessé tegyék. Így vevőinket kényszerítetnek, a leapadt szállítási költség hiával úgy venni meg gabonánkat, mint a hogy teszem Szegeden veszik. Ebből pedig a vízeni szállítási olcsóságot tekintve véve, s összevetve a három utolsó években, a királyhágón inneni, és a királyhágón túl fekvő szomszéd megyékbeni gabonákat, természetünkre nagyon is kedvező eredmény tűnnek ki.

Ezen indítvány kivitele technikájának és practicumának bővebb fejtegetése, jelen ki elmékedésem és tehetségem körén túl esik, ennél fogva abba, nem is bocsátkozom. Par ohajlásom azonban nem halgathatom el. Kíváncs voltam, hogy ezen vállalatnak, mely a benne résztvevőknek dús kamatozat, a hazai vagyonosodásnak hatalmas emeltyűt biztosítana; a gazdasági egyesület lépne föl kezdeményezőjeül. Mint ez idő szerint anyagi érdekeink tárgyának ugyazólva egyetlen vitakozási tért nyújtó testülete a földbirtokos és intelligens osztálynak, körében majd eszmecsere útján kifejlőhetne annyira az ügy, hogy szakértő mérnökök, egyfelől a kíváncs részletes adatokat megszeressék, és a kivitel költségeit tisztába hozzák; másfelől mezőgazdánkkal együtt, a topographiai fekvést és gazdasági viszonyainkat bölcsen egybevetve meghatározzák a gazdasági célszerű meddig járhatását. Hogy elvégre, a várva várt messiasz Széchenyi füstölőve, s kerekelt alatt gyurva Marosunk vizét hirdesse a hazában, hogy: „Még jönni kell, még jönni fog egy jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán.” **) Ossi.

Az erdélyi orsz. Muzeumhoz beérkezett adományok sora.
D) Könyvek: Gróf Kemény József hagyománya (a kéziratokon kívül) 5074 darab, gróf Lázár Miklós 157 darab, gr. Teleki Pálné 678 db., báró Győrfi Sámuel 386 db., Horváth Dömétől 55 db., Szacsavay Zsigmondtól 121 db., báró Nopcsa Ferencztől 8 db., Nemes Jánostól 46 db., Zombori Istvántól 31 db., ifj. Werner Lászlótól 239 db., Torma Károlytól 404 db., Ballagi Móról 2 db., Görö Lajos hagyománya 369 db., Burián Páltól, elegyes alkalmi versek és beszédek, vegyes értékesek, főkérmányszéki rendeletek 1000 db., összesen 8570 darabot. (Folytatjuk.)

I. Értésítvény. A kolozsvári lovversenyek sorozata 1860. június 26., 27., 28.

Első nap, csütörtök, július 26-dikán. I. Vadász verseny 600 ft. osz. Futhat minden nem telivér bármely nemű ló, mely a kolozsvári kopófalca után a futtatás előtti vadász idejében legalább hatszor volt lovagolva. Távoltság 2 áng. mérföld fél-fél óra közre ismételve. Teher 5 é. 130 font, 6 é. 135, idősbre 140 font, ménlóra 3 fontal több. Lóra, mely már valahol nyert, 5 fontal több. Ha nincs 4 aláíró, nincs futás. Tétel 25 ft. Fuss vagy fizess. A tétosz a kolozsvári angol kopófalca fentartására fordítatik. Urlovasok. Nevezés július 25-dikén,

*) Akkor Szegeden a tongerinek ára 2 ft 20 kr., 2 ft 60 kr. közt ingott mértékű.

**) Ez már a harmadik indítvány, melyben azon mélyebb felfogás nyilatkozik, hogy a Széchenyi nevéhez legillőbb emlékek az oly szellemi és anyagi kifejtésre vezérő intézkedések, melyeknek ő volt átlátnálója nemzetünk kebelében. Ily nagy ember halála alkalmával ily eszmék, ily gondolatok természetesen. De minden ily nagyob indítvány csak egy bír komolyabb hatással, ha valaki előre áll annak, s a m. kormánytól engedélyt, a nemzetnél s általában a pénz embereknél az anyagi állapot kieszközöl. Mi örömet adunk tért az indítványoknak; de még örömebbet ohajtanék az indítványok eredményét, a kezdeményezést, a tettet tudósítani.

Szerk.

déli 12 óráig. — II. Első osztályú csász. díj 500 cs. arany. Futhatnak 4 éves és idősb minden országbeli mén és kanca lovak. Távoltság 3 1/2 áng. mld. Tétel 200 ft. bánt 100 ft. ha azonban a verseny előtt 4 hételt vonatik vissza, a bánt 50 ft. Teher 4 évesre 105 font, 5 é. 111 font, 6 é. és idősbre 114 font, az ausztriai birodalomban született lovakra 5 fontal, kanczára 3 fontal kevesebb. Ló, mely egy ilyen díjat már nyert, 4 fontal, mely kétszer, 6 fontal, és a mely háromszor s többször, 8 fontal többet visz. A tét és bántpénzek fele az első, fele a második ló. Aláírás június 1-jén déli 12 óráig. — III. Báró József Sámuel díja, tiszteletdíj. Futhat minden Erdélyben nemzett vagy nevelt ló. Távoltság 2 mld. Tétel 25 ft. bánt 15 ft. o. é. Teher 4 é. 120 font, 5 é. 125 font, 6 é. és azon felül 130 font, ménlóra 3 fontal, telivérre külön 5 fontal, és 1000 ft. díjnál nagyobbatt nyertőre azon kívül még 5 fontal több. Aláíró legalább 5, induló legalább 3 kell, különben a díj jövő évre marad. Tét és bántpénz fele a második ló. Urlovasok. — nevezés az indulásig.

Második nap, péntek, július 27-kén. — I. Második osztályú császardíj 300 cs. arany. Futhat minden Erdélyben született és fölnevelt kanca és mén. Távoltság 2 1/2 áng. mld. Tétel 100 ft. bánt 50 ft. o. é., ha azonban négy hételt a verseny előtt vonatik vissza, csak 25 ft. Teher 3 é. 90 font, 4 é. 105 font, 5 é. 111 font, 6 é. és idősbre 114 font. Minden nem Erdélyben fogantott, de az anyával behozott csikóra 3 fontal több, kanczára 3 fontal kevesebb. Lóra, mely már egy első vagy második osztályú császari díjt nyert, 4 fontal, mely kétszer nyert, 6 fontal, mely háromszor vagy többször nyert, 8 fontal több. Nevezés, június 1-jén, déli 12 óráig. — II. Porseny. Futhat minden ló 15 markosig, teher kiegyenlítés nélkül. Tétel 2 arany. Fuss vagy fizess. Távoltság 1 mld. Nevezés, július 25-én, déli 12 óráig. — III. Ugrató verseny, 50 császari arany. Futhat bárhol született, nevelt, bármely faju és nemű ló. Távoltság 2 mld. 8 akadálylyal. Tétel 20 ft. Fuss vagy fizess, — ki visszavonja nevezését, kettős tételt fizet — a tétosz fele a második ló. Teher 130 font, induló legalább 3, különben a díj jövő évre marad. Urlovasok. — Nevezés, június 1-jén, déli 12 óráig. — IV. Eladó kanca verseny, 1000 forint. Futhat minden országbeli bármely faju kanca. Távoltság 2 mérföld. Teher 3 é. 100 font, 4 é. 115 font, 5 é. 120, idősb 125 font, az illető évből a bécsi és pesti versenyeken nyertes 5 fontal többet, ha a nyertes ló az aláíróknak csak 600 forintért eladó — ha pedig 500 forintért 4 fontal kevesebbet, és ha 400 forintért, még 3 fontal kevesebbet visz. Tétel 100 forint, fele bánt a második ló tételt menti — aláírás a pesti verseny utolsó napjáig a pesti titkárságnál. Nevezés, július 1-je, déli 12 óráig, a kolozsvári titkárságnál. Ha a verseny után 2 óra alatt a díj aláírók közül senki sem akarná megtartani, a második ló tulajdonosáé 24 óráig a megvehetési jog, — ha pedig többen kívánák megtartani, köztük sors huzatik.

Harmadik nap, szombat, július 28-kán. I. Erdélyi díj, 1000 forint. Futhat minden Erdélyben született bármely nemű nem teli vérló. Távoltság 3 mérföld. Teher 4 é. 110 font, 5 é. 120 font, 6 é. és idősbre 125 font, ménre 5 fontal, lóra, mely már valahol nyert még 5 fontal több. Tétel 100 ft. fele bánt. A tét és bánt-össz fele az első, fele a második ló. Nevezés, július 1-je, déli 12 óráig. — II. Herczeg Liechtenstein Frigyes díja, 500 forint értékű tiszteletdíj. Futhat minden ország és nembeli ló. Távoltság 1 mld. Teher 3 é. 105 font, 4 é. 120 font, 5 é. 125 font, 6 é. és idősbre 130 font. Mén 3 fontal több. Az ausztriai birodalomban született lovakra 5 fontal kevesebb, felvérére még 5 fontal kevesebb. Csak erdélyi lehet nevező. Urlovasok. Induló legalább 3, különben jövő évre marad a díj. Nevezés, július 22-kén, déli 12 óráig. — III. Aszszonyaság díja, tisztelet díj. Futhat mindennemű Erdélyben és Magyarhonban született félvér ló, mely más díjra bejelentve nem volt, vagy a mely ezen évből a kolozsvári gypen semmit sem nyert. Távoltság 1 1/4 mld. Tétel 3 arany, fuss vagy fizess, a tétosz fele a második ló. Urlovasok. Nevezés az indulásig. — IV. Földeszek versenye, 100 forint o. é. Futhatnak mezei gazdák saját lovai, melyekről az illető hatóság bizonyítványával bemutatják, hogy egy év óta tulajdonok. Távoltság 1 mld., az első ló nyer 75 ftot, a második 25 ftot. Lovasok: pörge kalap, színes mellény, fehér ing és lábra való, nyereg nélkül szőren.

Mindennemű tudakozás és nevezés ily czim alatt: „Versenyt illető” az egyet titkárhoz (Biró Lajos, Kolozsvár, malomutca 24. sz.) bérmentesen intézendő.

A tét- és bántpénzek legkisebb a versenyezés napját megelőző délig az egyet titkárnál lefizetendő: különben azon lovak, melyekért a tételek annak idejében le nem fizetettek, pályázásra nem bocsáttanak.

Kolozsvárt, március 20. 1860.

A kolozsvári lovar-egylet választmánya.

Tövis, május 10. 1860. — A néhai elfeledhetetlen nagy gróf Széchenyi Istvánért kisdied mezővárosunkban is megtartott a r. k. egyházban az engesztelő áldozat, a helybeli plebánus által, ugyanitt elebb egy kisdied jó beszéd is tartott a plebánus ur által; kívül belül a templom gyászba volt huzva a szép ravatal körül, és egész templomban nagyszerű viasz gyertyafényből — helységünk- és vidékünkhez képest számomra voltunk, a nők és férfiak gyászban öltözve többnyire. — Itt elvégezvén az isteni tiszteletet az egész jelenlévők egy tömegben megilletődve mentünk a harangozásra az ev. ref. templomba, a hol hasonlóan egy velős szép beszédet tartván a helybeli ref. pap, gyönyörű könyörgést mindnyájan csöndesen utánmondván, az egek Urának bemutatult, kérvén benne a jó Istent, hogy nemzetünkre bocsássa le áldását, s a nagy Széchenyi szellemét bennünk örökbítsa meg; — mind ezeknek vége lévén, csöndesen eloszlottunk. Ez után május 11-kén tartottuk meg a néhai B. József Sámuel ő exelljáért is az isteni tiszteletet, a rom. kath. egyházban éppen azon decoratók és gyertyafény mellett, mint a milyennel a tegnapielőtt gróf Széchenyi Istvánért vala.

M. Palatka, május 29-ke, 1860. — Ugy tetszik valami delejes előérzet uralkodik egy idő óta bennünk, hogy számításonkunk kívül is jelenjünk meg ott, hol valódi érzelmeinket valamely nemzeti ünnepély alkalmával, alkalmunk lehesen mindannyiszor külsőleg is tolmácsolhatni; csak hogy sajnos, nem

öröm, hanem bus ünnepélyek azok, mikre az utóbbi időkben minden igaz honpolgár, s azok között kiválólag édes nemzetünk hivata vagynak! — Ily előérzet sugalma lehet az, hogy M. Palatkárai atyafiságok látogatásom a pünkösdi innepekre válasszam, hol innen másodnapjára volt határozva, az ottan lakó hű honfiak, birtokosok indítványára a testileg elhalt, de szellemileg örökre köztünk élő dicsőült gróf Széchenyi Istvánnak gyászünnepe megtartása az ev. reformált szt. egyházban. Pünkösdi másodnapján tehát délelőtti 10 órakor megkondultak az ev. ref. szt. egyház harangjai, a komoly idő mintha a harangoknak is busabb ehoját viszhangozta volna, jelentve az által is, hogy eme harangok soha nagyobb gyászszíszletre nem hívták össze a hívőket. A kisdied csinos egyháza legnagyobb figyelemmel ellátva, gyászpostóval bábuzva felett meg a gyászünnepeknél, szemben a szósékekkel nemzeti koszoru között lehet látni a gr. Széchenyi nemzetség czimervértjét, szemben a gyűlekezettel pedig a dicsőült szelid, magasztos, s önkénytelenül is tiszteletet hódító hű képmassát örökzöld füzérel koszoruzva, hogy mindenkinek feledhetetlen bényomásul maradjon képzetében azon nagyság, ki földi pályáját édes hazánk nemzetség szellemi s anyagi boldogságára szentelni legkellemes feladatának tartá, s ki oly isteni ihlettséggel találta el azon utat, mely szent törekvéseiből a legbiztosabban célra vezet. Az egyház zsufolásig megtölt, a környékeliek közül is némelyek előre tudva, sokan pedig előérzetük sugallatát követve, szaporították a gyászünnepeket, nagyobb részek úgy a nők mint színtén a férfiaknak nemzeti gyászöltönyökben. A gyászünnepeket a CCXXXIV Dicsérettel: „A ki az Urnak dolgában fáradoz” azon orgona kísérete mellett lett megnyitva, melyet vallásos érzelemből néhai mlgs Alsó Zsigmond ur elmaradt kegyes özvegye a mult özön ajándékba vásárolt a m. palatkárai sz. egyháznak, s mint gyászünnepeket, legelőször is hazánk legnagyobb halottja gyászünnepeket kelle megszólaltatnia. Ezután helybeli lelkész tiszteletes Pergő Márton ur buzgó könyörgése, s igen csinos alkalomzerű emlékbeszéde követte, alapigéül választván „2. Kir. 2: 9. Légyen kérlek a te benned való lélek kettős mértéke én rajtam.” Kiemelve a dicsőültnek dus érdemeit, a melyeket oly önzéstelenül, s annyi áldozattal alapított meg, s tett örökidőkre gyümölcsözővé a haza, s nemzet boldogbaj jövőjére. — Az ünnepély, a „Szózat” éneklésével, melyet a közönség fennállva énekel, s harangok zugása közt végződött. Biztos hallomás után értesültem, hogy a helybeli g. egyesült román esperes Albon András ur is, kit jól esett láthatnunk ünnepélyünkön jelen lenni, a jövő június 4-kén határozta az illetők szt. egyházában az engesztelő áldozatot megtartani közös hazánk nagy halottja felett. K. J.

Ujdonságok.

Telegramm. Feladatott Bukarestben június 5-én d. e. 10 órakor, megérkezett Kolozsvárra 5-én d. e. 11 óra 5 percz.

A K. Közlöny szerkesztőséghez. „Tegnap volt az első színi előadás. Hunyadi László adatott, minden román által a legnagyobb tetszéssel fogadtatva. Kuza herczeg jelen volt, a színház oly tele, hogy a belépti jegyek további osztását meg kellett szüntetni.” — Mirtse.

A fennebbi telegram minden honfinak valódi örömré szolgál. Ugy tudjuk, hogy még a Havi által szervezett társaságnak nem minden tagja érkezett meg Bukarestbe; s mindamellett az előadás szerencsés sikert aratott ott, hol az izlés az olasz operatársaságok által nem kevéssé van elkenyvezetve. Dicséretet érdemel Havi ur, hogy a saiont éppen magyar operával nyitotta meg, s éppen Hunyadival, melyben a czimzseret Jekelfalusi oly meghatólag állítja elé. A nemzeti művészet csak emeli a külföld előtt is a nemzetünk iránti rokonszenvet; ez első eredmény által is csak ösztönözve éreztük magunkat arra, hogy nemzeti színházunk ügyét a közönség részvétele ajánljuk. Legalább is százezer forint kell arra, hogy itt állandó színészet alapítsák, s így nemzetiisgünk érdekében szent szolgálatot tesznek, kik az országos szính. választmány szétküldött előfizetési iveauk terjesztése s a közrészvét ébresztése körül semmi fáradságot nem kímélnek.

Bécs, május 31. A megszaporított birodalmi tanács egyelőre még csak ideiglenesnek tekintetik, s elnöke, Rainer főherczeg öcs. fensége által rövid beszédet fogna megnyitni. Az egyes tagokkal közölt program szerint feladata lenne: „A birodalom jövőndobeli politikai rendszerét kidolgozni, a mihez a tartományi országgyűlések behozatala is tartoznék. Majd csak az országgyűlések végleges megállapítása, s a rendkívüli birodalmi tanácsoknak az általi megváltatása után fogna a birodalmi tanács végleges constituálása, a főherczeg urak abba való kinevezetése, s az elnökség megállapítása bekövetkezni. Egyelőre alelnök nem fogna kinevezetni.

A birodalmi tanács megnyitására a „Wanderer” ezeket írja máj. 31-ki számában: Ma délelőtti megyébe a birodalmi tanács megnyitása öcs. fensége Rainer főhöz, a birodalmi tanács állandó elnöke által. A megnyitóbészéd közölni fogja a megszaporított birodalmi tanácsot a „napi rendet”, a mi által ezen testület alapszabályi intézményi befejeztethetnének. A birodalmi tanács első ülészakában a következő tárgyak fognának megvitatás alá kerülni: 1. A megállapított államindítvány feletti véleményadás, valamint az állami végszámadásoknak és az államadossági bizottmány előterjesztményeinek megvizsgálása. 2. A birodalmi tanácsok utasított véleményadás véget a köz-törvényhozási dolgokban: a) egy új polgári perrendtartás tervezete, függetlenség és nyilvános eljárás uttörésének” szellemében. b) a még érvényben levő uzorapatensnek, módosításai. 3) Az ország-képviselők előterjesztései még elmaradnának ezen ülészakából, mivel „az egyes korona-országok képviselői — Velenczét nem is számítva — még nem léptek életbe.” Az állambudget ügyei, s az állampénzügyi kérdések, „legelőbb való feladatok” — kép tekintetnek, melyek a birodalmi tanács első ülészakában vétetnek tanácskozássá alá. A mi magát a tanácskozássok nyilvánosságát illeti, erre nézve a hivatalos közlönyből úgy értesülünk, hogy „a birodalmi tanács működéséről való hiteles közlemények nem fognak a közönség előtt megvonatni, mert a tanácskozási jegyzőkönyv czelszerű közölteséről gondoskodva van.” A napirend 22-ik §. szerint ezen „czelszerű közölteset” abból állana, hogy „az elnök a tanácskozássok eredmé-

Politikai hírek.

nyét kivonatosan közzé teendi a kormánylapban. A megszaporított birodalmi tanács leendő alelnökéül egyfelől Hartig gróf, másfelől Szögyényi birodalmi tanácsos emlegettek. — Más versio Clam-Martiniz grófot említi, míg az is állítatik, hogy alelnök egyelőre nem fog kinevezetni.

— Bécs, máj. 31. Az „Oesterr. Ztg.“ jelenti: Rainer főherczeg ő. cs. Fősege ma a birodalmi tanácsot megnyitotta, egy beszéddel, melyben a gyűlés feladatának fontosságára utalt, névszerint a budget szabályozását illetően. Ez után a tagok megeskütek, az ügyrend megtartásának fogadása nélkül. Gróf Apponyi beszédében azon benyomásra utalván, melyet a birodalmi tanács és az abba történő kinevezések Magyarországnak előidézték, azon reményét fejezte ki, miszerint a kölcsönös véleménynyilatkozatoknak sikerülend a félreértéseket, melyek magyar hazájára vonatkozólag uralkodnak, felvilágosítani, egybeírni a magyar törvényhozásra vonatkozó jogokat fontartja. Ezután gróf Andrassy beszélt. Birodalmi alelnökké kinevezettek: gróf Nostiz és Szögyényi László birodalmi tanácsos. — A birodalmi tanács tagjai mindenütt, a hol nyilvános helyen megjelentek, a közönség legelőkelőbb figyelmének voltak tárgyai. Nevezetesen a magyar urak nemzeti pompás öltözékkel ébresztettek általános érdeklődést. A „Fortschritt“ tudósítja azon érdekes megjegyzést teszi, hogy Vraniczany lovag (Fiuméből, Horvátország részéről) magyar ruhában volt, míg Mocsonyi ur (magyar ?) a Vajvodinából) frakban jelent meg.

— Ő. cs. kir. Apostoli Fősege f. évi máj. 13-ról kelt legfelsőbb határozatával az erdélyi urbéri főbíróvárnak elnöke, báró Jósika Lajos által kelt szolgálathóli fölménet helybenhagyja s egyszersmind legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy neki eddigi hosszas szolgálatáért a legmagasb megelégedés tudtára adassék.

— Makfalváról írják az ott tartott Széchenyi gyásznapon kiegészítéssel: „Az itteni székei ifjuság a nagy hazafi iránti kegyeletét dicsegetet érdemlőleg fejezte ki az által is, hogy lelkesünk Sylvester J. ur gyászbeszédét melyen vése szívébe, az egész pünköszt ünnep alatt minden zajosabb nép mulatságtól eltartóztatta magát; sőt a mi soha tán nem történt, az egész pünköszt ünnep alatt táncmultság sem volt, a mi a néptől szép meggondolás. A helyett nemzeti dalok közt jártak a lányok és fiatalok szép renddel a zöld mezőn s bércek alján, maguk előtt hordván a zászlót, melyet szerkesztő ur nővére készített a gyásznapra, s ajándékozott véglegesen az ifjuságnak. Így járt a fiatalok végig a helység határát a helybeli rektor szorgalma által szépen begyakorolt harmonikus énekkel, s esténként zöld ágakkal s virágkoszorúkkal tértek vissza. Ez volt az itteni földmivelő ifjuság ünnepi időtöltése, a tánc és zajos multságok helyett.

— „Intés a magyar utazóknak.“ Ezen czim alatt — írja a „M. S.“ — Hazai és Kóke honfitársaink a „Wanderer“ben egy levelet közölnek, melyben elpanaszolják, hogy közelebből Prágában nemzeti ruhájuk miatt kellemetlenségük volt. Az utczán feltartóztatták őket és a rendőrigazgatóság elé vezették. Itt „feltűnő ruházatjuk“ miatt kérdés alá vonattak és felhívták rendőri kíséret mellett útleveleket a szállodából elhozni. A kifogásalan útlevelel előmutatása után hivatalos jegyzőkönyv vétetett fel utjuk céljáról, s azután csak útlevelek letartóztatása mellett bocsáttattak szabadon. Honfitársaink mind a jegyzőkönyv tartalmából — melynek másolatát vonatkozó kiadni — mind a rendőrhivatalnokok nyilatkozataiból azt következtetik, hogy ez esemény nem annyira túlvit szolgálati buzgalomból, mint a rendőrigazgató megbízásából történt. Ekkor honfitársaink a helytartósági alelnök urhoz folyamodtak, s csak így kaphatták vissza útleveleiket. „Mintán tehát azon ruha, melynek nemzeti jogosultságát senki sem vonhatja kétségbe, melyben amaz emlékezetes országgyűlésen azon eskü történt, mely a monarchiát megmentette, melyben Magyarország királyai magukat megkoronáztatták s melyben ő fősege a császár előtt s idegen udvaroknál ma is megjelenhetni, „feltűnő viselői“ címe alatt Prágában rendőri vizsgálat tárgyává válhatik: Hazai és Kóke urak ez eseményt honfitársaik tudomására jutatták, azon barátságos tanácsal: hogy utazásaik közben vagy kikerüljék ezen várost, vagy pedig ott divatozó ruhákat vigyenek magukkal.“

— A „Wanderernek“ nek Prágából május 20-ról ezeket írják: A Nep. János elsőjén elfordult, s már említett demonstrációra egy másik hasonló eset fordult elő. Mintegy 600—800 ember csoportosult össze szláv dalokat énekelve, nevezetesen a „Hej szlovane!“ ismeretes dalt, melynek különösen kiemelkedt ezen versét: Hrom a peko marne vasa proti námi jsou vsteki“ (Mennykő pokol! haszontalan a ti dühötök.) Egy pereat is mondatott. — A zajongók a Venczel-téren oszlottak szét. Szerdán nagy néptömeg vonult a Bethlen-térről a Károly-ter felé. Csütörtökön (18-án) a Lövész-szigeten lakomának kellett volna tartani, mely alkalommal számítottak a gazdasági kiállításra megjelent vidékiek részvételére. Hanem a beszédének rendelt következtében el kelle maradni. De azért sok fiatal ember csoportosult össze a szigeten, szláv dalokat énekelve, s éltetve valamennyi szlávot, és testvérí poharat üritvén a morvákak. A rendőrség beavatkozott. Minthogy néhány rendőrbiztos kiutasított, annak következtében néhány befogatás történt. Az elfogottak között van dr. Kodym szerkesztő és Barák fiatal író. Más nap 50-nél többen idéztettek a rendőrség elé, s kihallgattattak. Hallomás szerint többen megtiltott kávéházakban, vendéglőkben, vagy más nyilvános helyeken megjelenni, s állítólag csak az ő városban, az új városban és a Moldván túli részen (Kleinseile) szabad mozogni, de a város körén kívül tilos nekik a megjelenés. Mint a „Dresdner J.“-nak írják, Prágában néhány szerb diákot fogtak el, mivel május 17-én a lövészszigeten „tüntető módon“ tiltott szerb dalokat énekeltek.

NYILATKOZAT.

Minthogy „Parlagi Rózsák“ című újabb művemből néhány példányt megbízottam tévedésből bérmentellen telt fel a postára, e költséget pedig magam tartozom fedezni, a tévedésért bocsánatot esdvé, tisztelettel kérem az illetőket, szíveskedjenek a vitelből vissza- és hováfizetése iránt hozzáam intézendő értesítés által rendelkezni. Halmágyi Sándor.

— Páris, május 29. A „Moniteur“ szerint Fould állam-miniszter egy, a tarbesi mezőgazdasági gyűlés alkalmával tartott beszédében, a legújabb gazdasági rendszabályok következtében tett haladások előszámálása után, a gyűlést azon mérsékltségre emlékeztet, melyet a császár a háboru után tanúsított, s megjegyzi, hogy a multban bebonyított mérsékltségek, zálogul szolgál a jövőre nézve. Azon események dacára, melyek némely államok nyugalmát meghabozítják, s azon ingerültség dacára, melyet a kedélyekben elődezőni ügyeknek, — folytatá szónok — Franciaország nyugott; mivel tudja, mikép a császár elég erős arra nézve, hogy mindenkinek tiszteletet szerezzen saját jogai iránt, s a császár sokkal loyalsabb szomszéd s hiebb szövetséges, semhogy mások jogait fenyegetné.

— Páris, május 27. A „Courier du Dimanche“ szerint Thouvenel sürgönyt küldött volna a szt.-pétervári franczia követhez, melynek az a tartalma, hogy Franciaország szintén részvételt viseltek ugyan a Keleten levő keresztények iránt, azonban még sem helyesli egészen az Oroszország által ajánlott azon eszközöket, melyekkel az a szultánra kíván hatni; az 1856-diki párisi szerződés tisztán kimutatja: mit kell, és mit nem kell a hatalmaknak tenniük; azon szerződés világosan tilt minden beavatkozást a török birodalom belkormányzatába, s a szultánnak alattvalóhoz való viszonyaiba. A mint most állnak a dolgok, ezen kérdés megoldására való congressusra vagy conferentiára gondolni sem lehet, s a hatalmak vizsgálódó-bizottmányval fenyegetőző collectív előterjesztéséről szó sem lehet, mióta a szultán tiltakozók és kinyilatkoztatja, hogy ő maga fogja keresztény alattvalói állapotát megvizsgáltatni. Be kellend tehát a szultán illedelmes fölkerésével érní aziránt, hogy méltóztatssék emlékeztetésben tartani, a mit alattvalóinak és Európának ígért. Oroszország nyilván egészen más eredményt várt, de elég hajlékony lesz ő még mindig nyerezénykép felhasználni ezen kibúvót.

A hírlapok magatartása és aszerint is, amit előszóval hallani politikai körökben, e pillanatban nem kevésbé viseltek jóakarattal Franciaország a fölkelők iránt, mint Anglia. El vannak rá határozva, hogy amennyire az illedelem engedi, segíteni fogják őket. Palmerston a Tuileriák kabinetjének érté-sére adta volna, hogy „azon esetre, ha a sziget népsége a Szárdinához való csatlakozást kíváná, ő egyetért a néppel. Mind az orosz, mind az osztrák követésnél éppen nincsenek e pillanatban elragadtatva Franciaország jelen pillanatban követett politikája felett. Cobdennek ismet értekezése lett volna a a császárral, s a legmegnyugtatóbb biztatóssal bocsáttatott el. Ezen angol ügynök irt is valamennyi barátjának s politikai hitfeleinek, saját meggyőződését közölve velök, mely abból áll, hogy Franciaország semmiféle körülmények között nem hagy fel Angolszággal szövetségével. — Joinville herczegétől az orleanista párt egyik kitűnő tagjához levél érkezett, melyben kimondja a herczeg, hogy a legitimisták hasznalán ámitják magukat Montemolinne. Ő valóban lemondott minden viszhelyezési szándékról, s mint a hg. tudni akarja, testvére Don Juan is követte bátyja példáját, ki Londonban van, s kire a legitimisták leginkább számítottak.

Páris, május 27. Este. A fölkelők 25-kéről érkezett tudósítások szerint 6 kilométer távolságra álltak Palermo től. A kir. hadcsapatok ujalogos csatázások után visszavonultak. Május 26-kára vártak a fölkelők bevonulását Palermoba. A fölkelési bizottmány egy föliratot bocsáttott ki, melyben Szardínia fölcsóztatik, a kormány átvételére. Nápolyból a bankárok minden készleteket külföldre küldik, minthogy fölkeléstől és a város bombáztatásától tartanak.

— London, május 28. A „Morning-Post“ ma megjegyzi: Az 1856-diki szerződés följogositja Oroszországot arra, hogy a többi hatalmasságok elő panaszokat terjeszsen Törökország ellen. Oroszország legutóbbi nyilatkozatainak egyszerű elvetése ezen hatalmasság régi kizárólagos véduri politikájához fogva visszavezetni. Ellenben ha értekezlet áll össze, az 1856-ki szerződésnek, — mely Törökország függetlenségének kedvez, — kell az értekezleti tanácskozások alapját képeznie. Még azon esetre is, ha Franciaország saját politikáját megváltoztatta volna, az értekezlet többsége, t. i. Ausztria, Porosz-, s Angolország, még mindig kedvező érülettel viselne Törökország irányában.

— Poroszországnak Franciaországéhoz viszonyára felett a bonapartista „Morning Chronicle“, „óvintézked“ nyilatkozik, a herczegregens utóbbi trónbeszédében „ok nélkül“ szólott „oly harcziasan“; Berlinben nagyon is esalatoznak, ha az angol-francia szövetségnek a keleti kérdés miatti meglazulását remélik.

— Párisból máj. 31. távirják: „Nápolyból 30-kán Genuába érkezett tudósítás szerint, Garibaldi főhadiszállása Palermo város középpontján van. Palermo bombázása mint mondják, a consulo előterjesztése folytán megvan szüntetve.“ Minthogy a sürgöny, mely Garibaldit a sziget fővárosának kellő közepébe teszi, Nápolyból, e hamispéz véréstől elhírt városból ered, kétségünk lehetne a hírek igaz volta iránt, ha egyéb körülmények is nem kényszerítenek most annak hitelt adni; s ha így van a dolog, akkor a város fekvéséből önként következik, hogy a nápolyi csapatoknak a réverő dökbe kelle visszavonulniuk, melyek a tengerpart hosszán húzódnak el s a melyek közt Castellamare foglalja el az első helyet. Ezen erődökből a kir. sereg még lödözheti ugyan a várost rövid ideig, de több mint valószínű, hogy e lödözésnek csak egyetlen célja lehet, a sereg hajóra szállását fedezni. Mint fennebb látók, a consulo felszólása következtében a bombázást abba kelle hagyni. Az 1848-diki eseményekre való emlékeztések Lanza tbkot csak sietségre inthetik, mert akkor bebizonyult, hogy Castellamare egy magára nem elégséges Palermónak fékentartására. A főváros bevételel Garibaldi urává lett a szigetnek, ez következik azon rendkívüli befolyásból, melyet Palermo — egészen másként mint Nápoly a szárazföldön — minden szicíliaiakra gyakorol; eléggé megmutattak ezt az 1820. és 1848-ki történetek is; mutatja ezt már azon egy körülmény, hogy a forradalom úgye már Palermo eleste előtt Szicília nyugoti, déli részén s belsejében is nagy előhaladás tön, hogy az a nagy országutja hosszában, mely Palermotól Cataniáig

megy, Castrogiovani át egész a keleti partig elharapódzott. Azonban ezen foglalás tisztán politikai, nem strategiai. A szónak közizagztatási értelmében Palermo birtokosa a sziget ura: katonai tekintélyben Messina birtokosa Szicília ura. Ennek várművei, melyek egy szabályos ostromot is képesek kiállani, a kalabriai parton átellenben fekvő, nagyon megerősített Reggioval együtt képezik azon hidsánczot, melynélfogva Szicília szigetén Nápoly még akkor is erősen állott, midőn ezen erődítményeken túl egy talpalatnyi földet se mondhatott többé sajátjának. Garibaldinak tehát legközelebbi feladata maga a közelmúlt által eléje van szabva. S e mellett egy más nem kevésbé fontos missiója is: egy parlament egybehívása annak eldöntése végett, mi legyen immár Szicíliaiából, mint-hogy az a Lanza által hozott engedményeket visszautasítá. A kiindulás jórészt 1848. július 11-ke lesz, „az utolsó örömnapp melyet Palermo megért“, a midőn egyhangú kiáltással savoyai Albert Amadeus, genuai hg, Carlo Alberto második fia s Victor Emanuel öcsese, Szicília királyává lön kinevezve. A kérdés most alkalmasint másként fog hangzani, minthogy Garibaldi már május 24-én Salemben Victor Emanuel nevében vette magára a dictátorságot. Mint Florencz, Modena s a többi, ugyhissuk, jelenleg Palermónak is egyszerűen az annexió mellett és ellen kell nyilatkoznia. Egy ily általános szavazat eredménye iránt alig lehet kétség: akkor aztán a legrövidebb idő alatt el kell vonulni azon áthatlan fátyolnak is, mely Oroszországnak a szicíliai bonyodalomhoz való állásán fekszik; akkor nem maradhat soká rejtélynek, mennyire terjed a nyugoti hatalmaknak a sziget jövője iránti egyetértése; akkor megtudjuk azt is, ha fog-e és hol fog Franciaország „kárpolitást“ igényleni szomszédjának ilyszertü nagybütléért.

Londonban és Párisban éppen nem fogtak megelépetést okozni a Garibaldi sikerei. A császár kormány ugyanis már május 26-kán Nápolyból Brennier bárótól a következő sürgönyt vevé: „A Palermóban lakó angol és francia alattvalók mindnyájan magokhoz véve legbecsebb vagyongyokat az angol és francia hajókra menekültek, minthogy a város nem tartható többé, s a megszálló csapatokat kormányzó tbk Salzano kinyilatkoztatta, mikép ő nem állhat jót azért, hogy a város lakosain a védelmezés alatt semmi szerencsétlenség nem fog történni.“

Hasonló értelemben tudósít a „Times“ malta i levelezője, hogy Szicíliaiban senki sem kételkedik Palermónak küszöbön álló eleste iránt; hogy a fölkelők hadereje 40,000 emberre növekedett föl, s hogy az Alcamo melletti csatában 5000 nápolyi közül 2300 maradt halva (?) mivel szállást egynek se adtak. Egyébiránt Malta és Szicília közt nem kevesebb mint egy fregat, egy gözös ágyunaszád s öt sorogós czirkál angol lobogó alatt. Ugyanekkor írja a citylpank párisi tudósítója: hogy a Palais-royalban Napoleon hg meghittjei egészen nyíltan beszélnek a bourbonok bukásáról s Victor Emanuel jövőbeli fővárosául Rómát emlegetik. Hírszerint egy tiszt Garibaldi főhadiszállásáról fontos megbízással érkezett volna Párisba; sőt a „Kreuzz.“ szerint a francia kormány legott a turini kamara szavazata után indítványt fogna tenni az iránt, hogy a nagyhatalmak követi conferentiája által elintéztesse a szicíliai kérdést.

— A „Patrie“ ezeket írja a szigeten történetéről: „Palermo eleste után, mint mondják, egy dictatori rendelt ki fogja jelenteni a szigetnek az olasz királyságba való keblését az általános népszavazat fenntartása mellett. Egytizenöt tagból álló s előkelőbb szicíliaiakból választott ideiglenes kormány fogja Garibaldi elnökelet alatt a legfőbb hatalmak gyakorolni; az ő kezében lesz a végrehajtó erő. Ennélfogva a fölkelés rendezett és erőteljes vezetést nyerne s a távolabb lakókat is magához vonná s nagyból bizalommal töltené el. A fölkelés sikere annak szervezése után nem igen fogna kétséges lenni. Palermo megbuktat lehet késleltetni, de megakadályozni többé nem. A városi hatóságok megtették rendszabályait, a levélárakat a hadihajókra vitték s ezeket Messina felé irányozták, a hová Lanza tbk a sziget kormányának főszekeit áttenni szándékozik. — Egy legújabb érkezett távirati sürgöny szerint, valósulna Nino Bixio halála, s hogy szabadcsapatja élén hullott el.

A palermoi forradalmi bizottmány következő kiáltványt bocsáttott ki: „A győzhetetlen Garibaldi, — kit a kormány kiáltványiban nem mérsélt megnevezni, Cata afimnél és Alcamonál 4000 emberből álló csapatot semmisített meg; csapatainak 1000 menekült üldöztek, sok katona szélszóróatott, sokan elfogattak San Stefanóban új hősök szálltak partra. Laporta Lajos, azon fiatal hős, ki oly sokat szenvedett s oly nagy szolgálatoakat tett a hazának, Termitet tartja megszállva, hol a kir. katonák az erdőbe vonultak vissza, s onnan lövik a várost hasztalanul. Rebattonénál is leverettek a kir. csapatok. Mindenütt leirhatatlan lelkesedéssel küzdenek; mindenfelé fegyveres csapatok szerveztetnek és sietnek azon helyekre, hol Olaszország hőseinek zászlója lobog. A nagylelkű meghocsátás szava megszerkettette még Maniscalco sbirreit is, s Francesco di Ferro, a retgett rendőrbiztos (kivánatára nevezzük meg őt) a bizottmány védelme alá helyezte magát. Mások is megakarják magukat adni és mi neveiket közölni fogjuk. Polgárok! legyetek mindig méltók magatokhoz. A diadal miénk leend, de méltóknak kell tanusítanunk magunkat rá. Éljen Olaszország! Éljen Victor Emanuel! Éljen Garibaldi! Palermo, május 17-én, 1860.

A bizottmány. — Nápolyból közelebbi napokon Marseillebe érkezett gözősök nagy mennyiségű rőtszállítmányokat hoztak. Ez összegnek legnagyobb része a Rothschild házé, mely a nápolyi bankárok többségével együtt pénzt biztos helyekre szállíttatja, mivel Nápoly fővárosban, mint látszik, már vagyonbiztonságra nem lehet többé számítani.

— A turini parlament a Savoya s Nizza átengedése iránti szerződést május 25-én nagy többséggel megszavazta. Sokat tehetett ezen eredményre Cavour gróf beszéde, a melynek lényeges tartalmából némit majd mi is közlünk.

— Május 25-én ment végbe a rhein-nahe-saarbrücki vas-pálya megnyitása, mely ünnepélyen a porosz regens-herczeg is megjelent. Azon hir, hogy Mac-Mahon tábornagy ez alkalommal átjövend Chalonsból a regens-herczeget III. Napoleon császár nevében üdvözleni, nem valósul. A tábornagy helyett Marey-Monge osztálytábornok és Jeannon báró, melzi meggyőzőnek jöttek, kik a regens-herczegre császár megbízása

következtében üdvözlötték s reggelre hívták meg.—Reggeli előtt szabadba lépett ki a regens-herceg, a zászlókkal s jelvényekkel díszítve kiállott st. johanni és saarenbrücken czéhek üdvözlését elfogadandó, mely alkalommal néhány hazafias szót intézte az egybegyűlt sokasághoz, kinyilatkoztatván, miszerint Poroszország soha sem engedendi meg, hogy csak egy talpalatnyi német föld is eltalajdoníttassék sat.

— Szt. Pétervár, május 19. A „Br. Ztg.” írja: Azon német lapok, melyek tagadták levelezőik által az itteni nagy katonai mozgalmasságot, nem nagy köszönetre méltó szolgálattal tesznek azáltal sem maguknak, sem hazájoknak. Jó forrás után a nevezett lap levelezője idevonatkozólag ezeket írja: az 1. és 2. hadtest az olasz háború óta mindig mozgó, az 5. a törökországi viszályok kezdete óta; a 4. és 6. mintegy három hét óta. Mintegy szintén ennyi idő alatt lesz hadkész lábra állítva a 3. hadtest. A csernomorszi kozák hadtest rendelkezletet kapott, hogy vonuljon a szabályozott bessarabiai határ mellé, hol Bezak tábornok az 5. hadtesttel táborozik. Hogy azon nézet, miszerint a keleti kérdés csupán vitákkal lesz elűtve, nem egyéb, mint légyvárás, arról tanuskodik azon tény, hogy a Moskau tartományban állomásozó hadtest mozgósított és parancsot kapott a Pruth mellé nyomulni. A lovas-gyarmatokból minden héten érkezik legénység, s lő-szállítmányok, a számukra kijelölt helyőrségekhez.—Szerbiában, Bolgárországban és Hercegovinában egy idő óta rőpiratok forognak kézen, melyek egészen nyíltan a Leuchtenberg Romanoff hg. melletti rokonszenvet szítják, s a mostani viszonyokkal összealkalmazni törekednek. Egy moszkvai lap néhány nap előtt azon hirt közlé, hogy Samyl belehalt azon forró lázba, mely egy idő óta sanyargatta. Ha nem való is ezen, csupán egy lap által közölt hír, mégis azt lehet belőle következtetni, hogy Samyl betegsége súlyosbodott.

— Galaczból érkezett egyenes tudósítások szerint ott készen vannak az oroszok nem sokára megtörtendő bevonulására Moldova- és Oláhországba. (M. S.)

— A május 25-én megnyílt spanyol cortes-gyűlésről egy madridi távsürgöny következő tudósítást hoz: A királynő trónbeszédének lényege ezekben öszpontosul: „A közelebbi marokkoi hadjárat dicsőségteljes békével végződött. A békekötés a lehetőleg kárpótolja — ugymond — költségeinket s a nemzetet a hozott áldozatokért megvigasztalja. Spanyolország minden más hatalommal baráti lábon áll. A Rómávali egyezség megnyugtatta a lelkiismeretet s megkönnyíti az előhaladást. A pápa irrit ez alkalommal a királynő és nemzet a ragaszkodás jeleit tanúsította. A királynő szrenesét kíván az országnak az anyagi jólét teréni előhaladásához, s megjegyzi, hogy a Mexicovai szerződény majdan a cortesek elé lesz terjesztve. A királynő sajnálkozását fejezi ki a carlistai rendező mozgalom felett, de miután a vég le van győzve, kedvező alkalom nyílt számára szívének sugallataira halgatni — s általános amnestiát adott. A kamara nemsokára az 1861-ki költségvetés s a hatóság különböző ágaira nézve előterjesztendő törvényjavaslatok megvizsgálásához fog. A királynő, beszédét azon nyilatkozattal zárja be, hogy Spanyolországnak számtalan áldozat

taiert erős joga van az ő szeretetéhez. A királyné számít a nemzet egységére, mely a trónnak legszilárdabb támasza fog lenni.”

Ujabbak. — Kiderült végre, mennyire nem volt szerencsésök a nápolyi hivatalos sürgönyöknek az igazmondáshoz. Szicilia fővárosának Garibaldi kezébe jutása nem két felé sántító táviratok vitatárgya többé, hanem oly bizonyosság, melyet a turini hivatalos lap máj. 29-én, de sőt a párisi „Moniteur” is jun. 1-én mint ilyet jelent. Ez eseményről, a mit még mostanig tudni lehet, abból áll, hogy Garibaldi, miután összes haderejét öszpontosította, máj. 27-én reggel főtámadást intézett a fővárosra. Csapaterejét 15,000 emberre tevék, mi a minden oldalról egybetűdülő nép által 40 ezerig lön felszaporodva, míg a nápolyi sereg természetes okoknál fogva minden órán apadt s veszett. Így történt, hogy Garibaldinak elszánt harcossáival a külműveket, a palermói nép egyidejű fölkelésének segélyével pedig a várost magát birtokba ejtenie sikerült, míg a királyi csapatok a tengerparti erődök oltalma alá siettek, nyilván főleg azon szándékkal, hogy elvonulásuk a tengeren fedezve legyen. Ez erődökből aztán 8 óráig bombázták a várost, mi az idegen consulok előterjesztésére meg lön szüntette, mert alkalmasint a rombolás művének haszontalanságáról mind a consulok meg voltak győződve, mind Lanza tbnokot is sikerült meggyőzniük. A nápolyi kormány közzététele szerint ez csupa irgalomból történt, hogy a város az összeomlástól megóvassék.

— Milano, máj. 31. Turini lapok már részleteket is hoznak Garibaldinak Palermóba történt benyomulásáról. Az első támadást Palermó legfőbb utcája, Papireto ellen tették, melyet ezer ember, tüzéség és lovasság védelmezett. A hadcsapatoknak, ha a fegyvert leteszik, életök meghagyása biztosított. A felelet tagadólág ütött ki. A fölkelők erős csata és nagy veszteség után foglalták el az utcát. A népség a házakból támadta meg a katonaságot. Papiretoban Garibaldi vezényelt. Más pontokon is egyszerre támadtak.

— Nápoly, jun. 1. A garibaldisták s királyi csapatok közt folyvást fegyverszünet van, mely vasárnap délig fog tartani.

— Páris, jun. 2. Való, hogy Nápoly, birtokbiztosítást és interventiót kért a tengeri hatalmasságoktól; Piemont protestál az interventio ellen.

— Párisi levelek valószínűsítik, hogy jelenleg Angol- és Franciaország oly közös eljárás felett egyezkednek, melynél fogva az olaszoni viszonyokat tartósan elrendezhessék. Garibaldinak Palermóba lett bevonulását nápolyi miniszter Carafának máj. 31-éről este a bécsi nápolyi követ Petruillához intézett hivatalos sürgönye így adja elő: „Garibaldi Palermóban van. A kir. csapatok Palermó előtt s a sziget különböző pontjain öszpontosíták. Garibaldi Victor Emanuel Olaszország királyává kiáltotta ki. A palermói kastély s minden erődök kezeinkben vannak. Palermó bombázása a király parancsára félbe lön szakítva.”

Egy Milanóból jun. 1-én kelt sürgöny még néhány újabb részletet közöl: „Genuai tudósítások máj. 30-ról a fölkelők helyzetét Palermóban igen nehéznek írják. A királyi csapatok környezik az egész várost. A fölkelők hihetőleg amaszéles, egy halom lejtőjén fekvő utcán nyomultak be, melyen az 1848-ki fölkelők a városha jutottak. Két nápolyi fregát akint van elhelyezve, hogy a hosszú s egyenes casseroi utca nagy részét lőddözhetik, hol a fölkelők torlaszokat fogtak emelni.”

Castellamare, a város közelében, a tengerparton fekvő, tőkéletesen urkodik Palermó felett. Azonban még nem tudni, hogy a csapatok Castellamareba vagy a hajókra fognak-e visszavonulni. A malmok és vízvezetékek, melyek Palermót ivóvízzel látták el, szétlúlvák; éhség és vízszükséglet lehet felülni.”

Hogy e sürgöny régebbi dolgokról értesít, csak abból is kitetszik, hogy a bombázás félbeszakadáról, sőt tulajdonképp annak megkezdődteiről sem tud még semmit. Mint szintén arról sem, hogy Garibaldi már is Palermó középpontján ütötte fel főhadiszállását. Nem könnyen lehet azt is kitalálni, mit jelentessen az, hogy a fölkelők helyzete „nagyon nehéz” — ha másfelől még csak az se bizonyos, hogy a csapatok az erődökbe, vagy rögtön a hajókra fognak-e visszavonulni.

— Egy párisi magánsürgöny szerint, Nápolyban nagy mozgalom volt, mit hihetőleg a Palermó bevétele felőli hír idézett elő; hangosan kiabáltak mindenfelől: „éljen Garibaldi!”, „éljen Palermó!” E mozgalomnak azonban még eddig komolyabb következményei nincsenek.

— London, máj. 29. A „Globe” távirata szerint több nápolyi ezred föllázadt parancsnokai ellen.

— Brassó, máj. 29. „Ide érkezett biztos távirati sürgönyök szerint az oroszok 45,000 főnyi sereggel tegnap délelőtt 10 órakor a Pruthon átkeltek (?) s annak partjain tábort ütöttek. További tudósításokat várunk.”

— Marseillebe érkezett konstantinápolyi hírek szerint a szultán folyvást beteg; s testvérét szoros felvigyázat alatt tartják a serailban, mivel nyomába jöttek, hogy ennek trónra emelése érdekében új forradalom vála tervezve.

— Belgrádból máj. 27-ről írják a „B. H.”-nak: „Törökországban a dolgok mind bonyolódottabbak lesznek. Ide érkeztek hírek szerint a törökök bántalmazni kezdék a montenegrói lakosokat. Így egy török csapat véletlenül rátört Venics Vukadin házára, ki is 12 főnyi családjával bezárkózott. A törökök felgyújták rájuk a házat s fölpereszelték mindazokat kik benn a házban kerestek menedéket. Nincs kétség, hogy a montenegróiak véres boszút veendnek maguknak a szenvedett bánalomért.”

— Konstantinápoly, máj. 26. Hírszerint a cserkeszek 6-kán az oroszokkal Adekumnál diadalmasan csatáztak. Tatár emigránsok nagyszámmal érkeztek ide. Bulver az itteni cserkesz főnököknek kijelenté, hogy Angolország nem avatkozhatik be a Kaukázus ügyébe. — Május 30. Kibriszli Mehemed pasa, Mehemed Rusdi pasa helyébe nagyvezírré nevezetett ki. Omer pasa ide érkezett.

— Kuza fejedelemnek egy ügynöke, hírszerint, a fejedelemségek nevében kölcsönt kötött egy párisi bankárházzal.

Urbéri kárpótlás-tőke utalványozás.

A m.-vásárhelyi cs. k. uptsznel özv. Boér Antalné, Sz. Cziko Antóniának heturi b. u. 568 ft T. 341 f. kh. utalv. Bgy. jun. 17. Tn. sept. 17.

Bécsi börze. Jun. 2-dikán: Nemzeti kölcsön 79.20. Metalliques 5 pcentes 69. — Urbéri papírok: magyar 73.50. erdélyi 69.50. — Bankrészevény 854. Korona 18.17. Cs. k. arany 6.27. Ezüst 32.50.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(979)

Megjelent

Kolozsvártt Stein János, Pesten Ráth Mór bizományában

ERDÉLY TÖRTÉNELME

III. kötete

„ZAPOLYÁK KORA”

IRTA KÖVÁRI LÁSZLÓ.

Ára 2 ft. Az I—II kötet ára 3 ft 80 kr uj pénzben.

Ugyszintén kaphatók:

Erdély nevezetesebb családai,	ára 3 ft 10 kr.
Történelmi regék,	„ 1 „ 5 „
Történelmi adomák,	„ 1 „ 5 „

(967)

Nagyszerű üveg és porcelán raktár.

SHENKOVICS MÁRTON

Kolozsvártt nagy-piacz b. Józsiha-háznál

ujból rendezett diszaru kereskedésben igen finom metszett üvegnekemk érkeztek, darab számra és egész terítékekben. Ugy szintén dús választéku, igen szép és jó valódi porcelán edények.

feltűnő olcsó árakban:

u. m. a legujabb izlászú tiszta fejtér, színezett és aranyozott asztali terítékek, sima és kidülő széllel Kávés, theas, mosdó és pipere edények. Kitűnő szépségű confetes és süteményes tálak, gyümölcsös kosarak és csemege tányér k számos változatokban Virágos cserepek, francia virágmedenczék, nagy számú kávés és theas findzák, tejes csebrek, vaj és nádméz tartó szelenczék, ezerféle kisebb nagyobb alakok, író eszközök, dohány és gyertyatartók, végre minden háztartásnál szükséges nagyon erős és felette olcsó gazdasági edények.

Tájékozás végett az árakra nézve.

Egy duczet finom sima porcelán tányér 1 ft 20 kr, 1 ft 44 kr, 1 ft 80 kr, 2 ft 4 kr, 2 ft 16 kr, 2 ft 52 kr, 2 ft 64 kr, 2 ft 88 kr uj pénzben.

Egy 6 személyre való sima asztali teríték ára 12 ft 50 kr, 14 ft 80 kr, 15 fr 80 kr o. ó.

(1—3)

(957) | 7/6. 1860. |

Különösen ajánlható
HELUNGKIANG
arabiai és ázsiai

Állat-gyógy-pora,

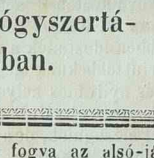
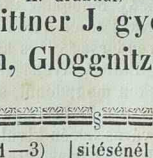
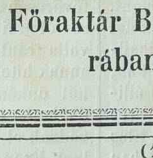
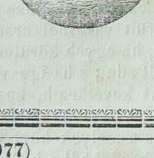

a melyet Arabiában és Ázsiában a beteg állatok gyógyítására mint a legkitűnőbb hatású szert használnak. Ezen állatpor a beteg lovak, tehénnek, ökrök, borjúk, kecskék, és más háziállatokra nézve megbecsülhetetlen hasznú és egy ház vagy istállóban se kéne hiányoznia, a hol állatok vannak, hogy megbetegedés esetében azonnal egy szer legyen kézügyben.

Bővebb magyarázatot nyújt a használati utasítás, a mely minden adaghoz mellékeltek.

Egy nagy csomag ára 80 ujkr. Egy kicsinyé 46 ujkr.

Kapható Kolozsvártt: Wolff János gyógyszerárban. Tordán: Wolff Gábor gyógyszerárban. Brassóban: Gyertyánffy. Maros-Vásárhelyt: Jenei Alber gyógyszerárban. Lugoson: Arnold József. Verseczen: Herczeg Seb. gyógyszerész. Segesvártt: Misselbacher. Pancsován: Graff W. K. gyógyszerész. Dézsen: Krémer Sámuel. Szászvároson: Gust. Spech. N. Bányán: Haracek József. N.-Károlyban: Schöberl K. uraknál.

Föraktár Bittner J. gyógyszerárban, Gloggnitzban.

(977)

(1—3)

Hirdetés.

„A beszercei kerületben, Szász-Régenhez egy óra járásra, a báró Kemény Simon ur vészi jószágába van 6,000 veder szesz eladó, hordóval vagy a nélkül, a venni szándékozók értekezhetnek, hasznabérő Szász András urhoz, Sz.-Régenbe címzett bérmentes levéllel, a ki hajlandó kevesebb mennyiséget és jutányos áron kiszolgáltatni.”

(980)

(1—2)

A tisztelt kolozsvári cs. kir. urbéri törvényszéknek mult május 26-án 954 szá alatt kelt ér-

sítésénél fogva az alsó-járai határtárgosítására nézve véghezvitellőnyomozati és mérnöki munkálatok hitelesítése s az ezzel kapcsolatos szabványterü tendők végett a helyt Alsó J.-rában tartandó tárgyalás folyó hó 21-dikére levén kiűzve, erre minden érdekeltet oly hozzáadással figyelmeztetnek, hogy a kiszállandó törvényszéki bizottság a fennálló szabályok szerint azon esetben is, ha a felek meg nem jelennek, tendőiben eljárjand. Alsó-Járában, június 4-kén 1860.

Káli NAGY ELEK,

alsó-járai birtokos és felhatalmazott.

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.